

Mavzu: Xalqaro ta'limiy va baholash dasturlarining ahamiyati

1.2 - modul. Ta'limda ilg'or xorijiy tajriba

Julmatova Saodat Jur'atjonovna

Finlyandiyalik maktab o'quvchilari tabiiy fanlar bo'yicha - dunyoda ikkinchi, matematika bo'yicha esa beshinchi o'rinni egallashadi.

— ***Finlyandiya ta'lim tizimi***

Dunyo miqyosida yuqori ko'rsatkichlarni qayd etishlariga qaramay, finlyandiyalik maktab o'quvchilari darslarga u qadar ko'p vaqt ajratishmaydi.

Finlyandiyada o'rtacha majburiy umumta'lim tizimi ikki bosqichli maktabni o'z ichiga oladi:

- quyi (alakoulu), 1-6 sinf;*
- yuqori (yläkoulu), 7-9 sinf.*

Qo'shimcha 10-sinfda o'quvchilar o'z hohishiga ko'ra o'qishlari mumkin.

Finlyandiya ta'limi “o‘rta” bosqichining 7 tamoyili:

1. Tenglik;

2. Bepul;

3. Induividuallik;

4. Amaliyot;

5. Ishonch;

6. Xohish-istak;

7. Mustaqillik.

TENGLIK

- - Finlyandiyadagi eng yirik maktabda 960 nafar o'quvchi ta'lim oladi. Eng kichigida esa 11 nafar;
- - O'ziga xos "pedagogik" laboratoriyalar: Montessori, Fren, Mortan va Valdorf maktablari mavjud;
- - Ingliz, nemis va fransuz tillarida ta'lim beriluvchi o'quv muassasalari ham xususiy hisoblanadi;
- - Barcha maktablar mutlaqo bir xil jihozlangan, birdek imkoniyatlarga ega va bir xil moliyalashtirilgan;
- - Barcha fanlar bir xil teng soatlarda o'tiladi;
- - O'qituvchilarga ota-onalarning ish joyiga doir savollar berish taqiqlangan;
- - "Yaxshi" va "yomon" o'quvchilar ham yo'q. O'quvchilarni bir-biriga taqqoslash taqiqlangan;
- - O'quvchilar bilan munosabatlarni farqli olib brogan o'qituvchilar jazolanadi (shartnoma buziladi);
- - Katta yoshli kishilar (o'qituvchilar, ota-onalar) va bolalar huquqlari teng.

Bepul

- *O'qishning o'zidan tashqari quyidagilar bepul:*
- *– tushlik;*
- *– ekskursiyalar, muzeylar va sinfdan tashqari har qanday faoliyat;*
- *– bolani uyidan olib ketuvchi va qaytaruvchi transport, agar eng yaqin maktab 2 kilometr dan uzoqda bo'lsa;*
- *– o'quv darsliklari, barcha o'quv qurollari, kalkulyatorlar va hatto planshet-noutbuklar.*
- *Har qanday maqsadlar uchun ota-onalardan pul yig'ish taqiqlanadi.*

— Individuallik

Har bir bola uchun individual ta'lim va rivojlanish rejasi tuziladi.

— Amaliyot

“Yo hayotga tayyorlaymiz, yoki — imtihonlarga. Biz birinchisini tanlaymiz”, - deydi finlar.

— Ishonch

Har bir pedagog o‘zi to‘g‘ri deb bilgan uslubni qo‘llaydi.

— Hoxish-istak

“Ikki” baho bilan “siylashmaydi”.

— Mustaqillik

Finlyandiya maktablari bir xil bo‘lsa-da, ulardagi o‘quv jarayonlari turlicha tashkil qilingan.

*E'TIBORINGIZ UCHUN
TASHAKKUR!*

JULMATOVA SAODAT
JUR'ATJONOVNA